

Kärkihanke 3: Nopeutetaan siirtymistä työelämään (YO)

A) OPISKELIJAVALINTOJEN UUDISTAMINEN

Velvollisuus paikkojen varaamiseen ensimmäistä paikkaa hakeville tuli voimaan syksyllä 2016 alkaneen koulutuksen yhteishaussa. Opetus- ja kulttuuriministeriö on seurannut paikkojen varaamisen käyttöä ja vaikutusta. Sekä syksyllä 2016 että syksyllä 2017 alkaneen koulutuksen yhteishaussa paikkojen varaamisesta hyötyi noin 250 ensimmäistä paikkaa hakenutta. Kaikissa korkeakouluissa ja valtaosassa hakukohteista paikkoja varataan ensimmäistä paikkaa hakeville niin vähän, että sillä ei ollut vaikutusta valinnan tulokseen.

1.Miten korkeakoulu aikoo järjestää paikkojen varaamisen lisätäkseen ensimmäistä paikkaansa hakevien osuutta opiskelijoiksi valittavista?

2.Onko korkeakoulu kehittänyt opiskelijavalinnan kriteerejä niin, että koulutusalojen sukupuolisegregaatiota voidaan purkaa? Mitä tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden toteutumiseen liittyviä haasteita korkeakoulu on tunnistanut opiskelijavalinnoissa ja niiden kehittämisessä korkeakoulutasolla ja valtakunnallisesti?

1.

Viimeisen kolmen vuoden aikana Taideyliopistoon valituista uusista kandidaattivaiheen perustutkinto-opiskelijoista on ollut ensikertalaisia 72 - 85 %, mitä on pidetty riittävänä Taideyliopistossa. [Vuonna 2015: 85%, vuonna 2016 79%, vuonna 2017 72%]

Taideyliopiston hakukohteet ovat pieniä ja useimpien hakukohteiden opetus on monikielistä (vieraskielinen koulutus ja kotimaisilla kielillä tapahtuva koulutus toteutetaan rinnakkain). Taideyliopisto on linjannut, että hakukohteiden aloituspaikkojen jakaminen ensimmäistä paikkaa hakevien ja muiden hakijoiden kiintiöihin asettaisi hakijat kohtuuttomasti eriarvoiseen asemaan, eikä myöskään siksi varaa erikseen kiintiöitä ensimmäistä paikkaansa hakeville. Kansainväliset hakijat hakevat koulutuksiin samassa kiintiössä kuin kotimaiset hakijat.

2.

Tasa-arvo on yksi Taideyliopiston arvoista, ja tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta pyritään edistämään kaikessa Taideyliopiston toiminnassa. Vuonna 2017 Taideyliopisto laati tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelman vuosille 2017-2020.

Sukupuolten tasa-arvoinen kohtelu huomioidaan niin opiskelijavalinnoissa, opetuksessa, opetusmateriaalin valinnassa kuin opintosuoritusten arvioinnissa ja palautetilanteissakin. Erityistä huomiota kiinnitetään opiskelijoiden tasa-arvoiseen ja yhdenvertaiseen kohteluun opetustilanteissa, jossa opiskelijat ja/tai opettajat ovat läheisessä kontaktissa keskenään.

Tasa-arvotyötä on sujuvoitettu eli hallinnon rakenteita ja käytäntöjä on kehitetty siten, että sukupuolten tasa-arvotavoite voidaan sisällyttää kaikkeen päätösvalmisteluun ja toimeenpanoon. Esimerkiksi perustutkinto- ja tohtorikoulutuksen valintoja valmisteltaessa pohditaan sukupuolten välistä tasa-arvoa itse valintakoetehtävissä kuin niiden arvioinnissakin. Valintaraadeissa pyritään varmistamaan, että raatien kokoonpanoissa on yhtä paljon naisia ja miehiä.

Taideyliopistossa seurataan tasa-arvo- ja yhdenvertaisuustilannetta vuosittain henkilöstöraportoinnin yhteydessä. Tilannetta kartoitetaan myös opiskelijapalautteen sekä työhyvinvointikyselyn avulla. Näiden perusteella tasa-arvotyöryhmä analysoi tilannetta sekä tekee ehdotuksia ja raportoi yliopiston johdolle.

Tasa-arvosta ja yhdenvertaisuudesta tiedottamisen ja niihin liittyvän koulutuksen tavoitteena on tunnistaa yliopistoyhteisössä esiintyvä syrjintä sekä tiedostaa yliopiston ja sen yksiköiden tasa-arvotyö ja sen tulokset sekä mahdollisuudet vaikuttaa tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden edistymiseen.

Taideyliopistossa on kokeiltu uusia valintakokeiden järjestämisen muotoja erityisesti kansainvälisten hakijoiden valintaprosessin helpottamiseksi. Näihin kuuluvat videotallenteen ja etäyhteyden kautta tapahtuva esikarsinta tai valintakoe, joiden avulla on vähennetty valintakokeisiin osallistuvien määrää tai lyhennetty valintakoetta. Tehdyn arvioinnin perusteella uudet valintakoemuodot ovat yksinkertaistaneet prosessia ja madaltaneet hakemisen kynnyksiä. Kehittämistyö jatkuu edelleen.

B) TOISEN ASTEEN KOULUTUKSEN JA KORKEA-ASTEEN KOULUTUKSEN VÄLISEN YHTEISTYÖN LISÄÄMINEN

3. Mitä uusia yhteistyökäytäntöjä korkeakoululla on toisen asteen kanssa? Valmistelee korkeakoulu uusia yhteistyömalleja toisen asteen kanssa?

3.

Taideyliopiston akatemioiden onnistuneista yhteistyöistä toisen asteen oppilaitosten kanssa. Esimerkiksi Teatterikorkeakoulun tanssinopettajan maisteriohjelman opiskelijat harjoittelevat Sibelius-lukiossa, Kallion ja Vaskivuoren lukioissa. Yhteistyön tiivistämistä Kansallisoopperan balettioppilaitoksen kanssa on suunniteltu vuonna 2017 siten, että esimerkiksi yliopiston koreografian opiskelijat voisivat tehdä balettioppilaitoksen oppilaiden kanssa produktiota. Sibelius-Akatemia järjestää nuorisokoulutusta lahjakkaille lapsille ja nuorille yliopiston valtakunnallisena erityistehtävänä.

Musiikkialalla on käynnistetty ammatillisen musiikkikoulutuksen yhteistyöfoorumi, jossa on mukana kaikkien koulutusasteiden edustajat. Yhteistyöfoorumin toteuttama tiedonkeruu ja seminaarit lisäävät ymmärrystä musiikin alueellisista "ekosysteemeistä" sekä tuottavat tietoa, jonka pohjalta voidaan kehittää kansallisella tasolla ammatillisen koulutuksen opintopolkuja ja helpottaa opiskelijoiden etenemistä tärkeiden nivelvaiheiden läpi. Taideyliopiston Sibelius-Akatemia toimi foorumin puheenjohtajana vuonna 2017.

Taideyliopisto tekee suunnitelmallista yhteistyötä toisen asteen oppilaitosten kanssa myös kehittämällä ja järjestämällä valtakunnallista täydennyskoulutusta huomioiden erityisesti oppilaitosten ajankohtaiset muutoshasteet ja henkilöstön uudet osaamistarpeet.

C) DIGITAALISET OPPIMISYMPÄRISTÖT, VERKKO-OPETUS-TARJONTA JA DIGITAALINEN KOULUTUSYHTEISTYÖ JA DIGIPEDAGOGINEN OSAAMINEN

4. Onko korkeakoulu käynnistänyt uusia, edellisellä kierroksella raportoimattomia digitaalisten oppimisympäristöjen, korkeakoulujen yhteisen tai vastavuoroisesti järjestetyn opintotarjonnan, yhteisen oppimateriaalituotannon, digipedagogisen osaamisen arvioinnin ja kehittämisen tai avoimen opintotarjonnan kehittämishankkeita?

5. Mitä mahdollisuuksia korkeakoulu on tunnistanut yhdenvertaisuuden ja tasa-arvon edistämiseksi digitaalisessa opetuksessa?

4.

Vuonna 2017 Taideyliopistossa käynnistettiin digitaalisen oppimisen strategian valmistelu ja kehittämisshanke, jossa huomioidaan digitaalisuuden roolit oppimisympäristössä ja yliopiston ydintehtävien näkökulmat sekä yliopisto- ja akatemiatasoiset vastuut.

Taideyliopiston Sibelius-Akatemia on ollut uranuurtaja taidealan digitaalisen oppimisympäristön kehittämisessä jo pitkään, erityisesti etä-, verkko- ja monimuoto-opetuksessa kaikilla tutkintotasoilla. Etäopetuksen yhteistyökumppaneita ovat olleet mm. Shanghai Conservatory of Music, Manhattan School of Music ja Cleveland Institute of Music.

Sibelius-Akatemian opetushenkilöstön digitiimi on aktiivisesti edistänyt mm. video-oppimista tukevien välineiden monipuolista käyttöönottoa ja muita digitaalisuutta hyödyntäviä käytänteitä. Kansainvälisessä musiikkialan hankkeessa on jatkettu digitaalisuutta hyödyntävien opettajien ja opiskelijoiden työelämävalmiuksien ja portfolio-osaamisen kehitystyötä.

Taideyliopiston intranetissä on ollut jo vuosia mahdollista jakaa kurssisisältöjä ja luoda uusia verkko-opetusympäristöjä. Jatkossa kehitämme kärkihankkeiden yhteydessä digiosaamista ja verkko-opetustarjontaa muiden korkeakoulujen kanssa. Digipedagogiikkaa tullaan kehittämään erityisesti Avoimella kampuksella, joka vastaa Taideyliopiston yliopistopedagogiikan ja yhteisten opintojen kehittämisestä. Digipedagogiikka on jatkossa myös osa Taideyliopiston opettajakunnalle tarjottavia taideyliopistopedagogisia opintoja.

Teatterikorkeakoulussa on vuonna 2017 käynnistynyt Vuorovaikutteisuus esityssuunnittelussa (VES) -projekti, jonka tarkoituksena on tutkia uusien ajassamme ilmenevien teknologisten ilmiöiden vaikutusta taiteellisiin sisältöihin sekä taidekoulutuksen oppimissisältöihin ja oppimisympäristöihin. Hanke on olennainen osa Valosuunnittelun ja äänen koulutusohjelmien sisällöllistä kehityskeskustelua ja sen puitteissa järjestetään seminaareja ja työpajajaksoja.

Kuvataideakatemiassa sopimuskauden 2017-2020 uusia opetusalueita on taide ja teknologia.

5.

Sibelius-Akatemian digitaaliset pääsykoekäytännöt ovat lisänneet kansainvälisten vähävaraisten hakijoiden mahdollisuuksia hakea opiskelupaikkaa.

D) OPINTOJEN YMPÄRIVUOTISTAMINEN

6. Miten korkeakoulu huolehtii ympärivuotisesta opintotarjonnasta siten, että opiskelija voi suorittaa opintoja joustavasti esimerkiksi kesäopintoina? Kuinka laajasti järjestätte eri aloilla tutkinto-opiskelijoille ajan ja paikan suhteen joustavia opintoja, esimerkiksi verkko-opintoja ja intensiivikursseja?

6.

Taideyliopiston tavoitteena on edistää opetuksen sijoittumista tasaisesti koko lukuvuodelle, ympärivuotista

opiskelua sekä Taideyliopiston sisäistä liikkuvuutta sekä opiskelijoiden mahdollisuuksia osallistua yhteiseen opetukseen. Taideyliopiston opetusta jakautuu jo nyt kesäkaudelle: Viikot 33-34 elokuussa sekä viikot 19-24 touko-kesäkuussa varataan ensisijaisesti Taideyliopiston yhteiseen opetukseen, akatemioiden välisille ja akatemiakohtaisille yhteisille opinnoille. Yhteisen opetuksen viikoilla järjestetään kaikille opiskelijoille yhteistä opetusta ja produktioita mutta myös akatemiakohtaisia opintojaksoja kuten orientoivat opinnot. Viikoilla voidaan järjestää myös mm. intensiivistä tiedollisten aineiden, teoria- ja kielten opetusta ja erikoiskursseja.

Opiskelijoilla on mahdollisuus suorittaa kesällä tutkintoon kuuluvaa työharjoittelua tai osallistua tutkintoon sijoitettaviin kesäkursseihin kotimaassa tai ulkomailla, kirjoittaa opinnäytettä tai muita sovittuja kirjallisia töitä tai suorittaa itsenäistä taiteellista työtä.

Taideyliopiston avoin yliopisto järjestää kesäopetusta Kesäyliopistossa. Taideyliopisto on myös järjestänyt muutamia kesäkouluja, esim. SAMA (Sound Art and Sonic Arts Summer School) sekä tohtorikoulutuksen puolella taiteellisen tutkimuksen pohjoismainen kesäkoulu SAAR (Summer Academy for Artistic Research) ja Sibelius-Akatemian taiteilijakoulutuksen kesäkoulu. Kesäkoulumahdollisuuden laajentaminen on pohdinnassa.

Taideyliopiston kielten opetusta toteutetaan lähiopetuksen lisäksi verkko-opetuksena ja monimuoto-opetuksena. Taideyliopiston opiskelijoilla on tällä hetkellä mahdollisuus opiskella elo-syyskuusta touko-kesäkuulle. Taideyliopiston yhteistä opetusta ollaan alustavien suunnitelmien mukaan lisäämässä elo- ja touko-kesäkuulle, mikä parantaa opiskelijoiden mahdollisuutta opiskella kesäaikana.

Ympärivuotisen opiskelun edellytyksenä on, että Taideyliopiston akatemioissa on yhteinen tutkintorakenne ja järjestelmälliset lukukausirakenteet, jolloin voidaan tehokkaasti järjestää kursseja myös kesäaikaan. Opettajien kesälomista/työajoista joustavasti sopiminen olisi edellytys myös ympärivuotiselle opetukselle. Kansallisen avoimen yliopiston digitaalisen verkko-opetuksen kehittäminen lisäisi omaehtoisten kesäkurssien suorittamisen mahdollisuuksia.

E) MUUTA

7.Mitä muita toimenpiteitä on meneillään tai harkitaan työelämään siirtymisen nopeuttamiseksi?

8.Millaisia toimenpiteitä on meneillään aiempien opintojen tai muutoin hankitun osaamisen tunnustamisen parantamiseksi?

7.

Taideyliopiston läpäisy on suhteellisen tehokasta jo nyt, mutta panostamme entistäkin enemmän tutkinnon suorittamiseen tavoiteajassa mm. ohjausta tehostamalla. Suunnitelmissa on myös sisäisen rahanjaon painottamista mm. 55 op pistettä suorittaneet mittarin mukaan.

Taideyliopiston koulutuksiin sisältyy runsaasti harjoittelua ammattiympäristöissä sekä kansainvälisiä jaksoja. Työelämävalmiuksia on myös kehitetty aktiivisesti perusopintojen osana ja vuonna 2018 rekrytoidaan ns. työelämälehtori kehittämään opiskelijoiden työelämä- ja yrittäjyysvalmiuksia.

Taideyliopisto rakentaa ja kehittää kumppanuussuhteita yritysten ja säätiöiden kanssa, mikä osaltaan edistää

työelämävalmiuksien koulutuksen kehittämistä.

8.

Taideyliopistossa on yhteiset linjaukset aiemmin hankitun osaamisen tunnistamiseen ja tunnustamiseen.

Linjausten tavoitteena on varmistaa joustavia käytäntöjä ja opiskelijoiden yhdenvertaista kohtelua.

Lähtökohtana on, että opiskelijan ei tarvitse opiskella Taideyliopistossa asioita, jotka hän jo osaa. Osaaminen voidaan todentaa "ahotoinnilla".